

El dialecte baleàric

(Acabament)

IV. FLEXIÓ VERBAL¹

A. Verbs en -are

Vocal de la radical a

1. Flexió de Manacor

48. CANTARE. Inf.: *kentá*. — Part.: *kentát*. — Ind.: 1, *kánt*; 2, *kántes*; 3, *kánte*; 4, *kentám*; 5, *kentáu*; 6, *kánten*. — Subj.: 1, *kánt*; 2, *kántes*; 3, *kánt*; 4, *kentém*; 5, *kentéu*; 6, *kánten*, *kántin*. — Imp. indic.: 1, *kentáve*; 2, *kentáves*; 3, *kentáve*; 4, *kentávem*; 5, *kentáveu*; 6, *kentáven*. — Imp. subj.: 1, *kentás*; 2, *kentáses*; 3, *kentás*; 4, *kentásem*; 5, *kentásen*; 6, *kentásen*. — Fut.: 1, *kenteré*; 2, *kenterás*; 3, *kenterá*; 4, *kenterém*; 5, *kenteréu*; 6, *kenterán*. — Cond.: 1, *kenté-rié*; 2, *kenteries*; 3, *kenterie*; 4, *kenteriem*; 5, *kenterieu*; 6, *kenterien*. — Perf.: 1, *vái kentá*, etc. — Imper.: 2, *kánte*; 4, *kentáu*.

2. Flexió de Sòller

49. PARABULARE. Inf.: *perlá*. — Part.: *perlát*. — Ind.: 1, *párl*; 2, *párles*; 3, *párle*; 4, *pellám*; 5, *pelláu*, *perláu*; 6, *párlen*. — Subj.: 1, *párl*, *páll*; 2, *párlis*, *pállis*; 3, *párl*, *páll*; 4, *pellém*; 5, *pelléu*; 6, *párlin*. — Imp. ind.: 1, *perláve*; 2, *perláves*; 3, *perláve*; 4, *perlávem*; 5, *pelláveu*; 6, *perláven*. — Imp. subj.: 1, *perlás*; 2, *perláses*; 3, *perlás*; 4, *perlássem*; 5, *perlásen*; 6, *perlásen*. — Fut.: 1, *pellieré*; 2, *pellierás*; 3, *pellierá*; 4, *pellierém*; 5, *pellieréu*; 6, *pellierán*. —

1. Per la flexió d'Eivissa comp. I, pàg. 33-36.

Cond.: 1, *pellèrre*; 2, *pellèrres*; 3, *pellèrre*; 4, *pellèrrem*; 5, *pellèrreu*; 6, *pellèrren*. — Perf.: *vàc pellá*, etc.

Vocal de la radical ̄o

1. Flexió de Manacor

50. DONARE. Inf.: *doná*. — Part.: a) *donát*. b) *dát*. — Ind.: 1, *dón*; 2, *dònes*; 3, *dòne*; 4, *donám*; 5, *donáu*; 6, *dònen*. — Subj.: 1, *dón*; 2, *dóniges*; 3, *dón*, *dónige*; 4, *doném*, *dém*; 5, *donéu*, *déu*; 6, *dónin*, *dónigen*. — Imp. indic.: 1, *donáve*; 2, *donávès*, etc. — Imp. subj.: 1, *donás*, *dás*; 2, *donásès*, *dásès*; 3, *donás*, *dás*; 4, *donásèm*, *dásèm*; 5, *donásèu*, *dásèu*; 6, *donásèn*, *dásèn*. — Fut.: 1, *doneré*, *deré*; 2, *donerás*, *derás*, etc. — Cond.: 1, *doneríe*, *deríe*; 2, *doneríes*, *deríes*, etc. — Perf.: a) 1, *vàc doná*; 4, *donàrem*; 5, *donàreu*. b) *vái doná*, etc. c) 1, *vàc dá*; 4, *dàrem*; 5, *dàreu*, etc.

2. Flexió de Sòller

51. *TURBARE. Inf.: *trubá*. — Part.: *trubat*. — Ind.: 1, *tròp*; 2, *tròbes*; 3, *tròbo*; 4, *trubám*; 5, *trubáu*; 6, *tròben*. — Subj.: 1, *tròbi*; 2, *tròbis*; 3, *tròbi*; 4, *trubém*; 5, *trubéu*; 6, *tròbin*. — Imp. ind.: 1, *trubáve*; 2, *trubávès*; 3, *trubáve*; 4, *trubávem*; 5, *trubáveu*; 6, *trubávèn*. — Imp. subj.: 1, *trubás*; 2, *trubásès*, etc. — Fut.: 1, *truberé*; 4, *truberém*, etc. — Cond.: 1, *truberíe*; 2, *truberíes*; 3, *truberíe*, etc. — Perf.: 1, *vàc, trubá*, etc.

B. Verbs en -ire

Vocal de la radical ̄o

1. Flexió de Manacor

52. DORMIRE. Inf.: *dormí*. — Part.: *dormit*. — Ind.: 1, *dòrm*; 2, *dòrms*; 3, *dòrm*; 4, *dormím*; 5, *dormíu*; 6, *dòrmen*. — Subj.: 1, *dòrmè*, *dòrmige*; 2, *dòrmès*, *dòrmiges*; 3, *dòrmè*, *dòrmige*; 4, *dòrmigém*; 5, *dòrmigèu*; 6, *dòrmen*, *dòrmigin*. — Imp. ind.: 1, *dormíe*, etc. — Imp. subj.: 1, *dormís*; 2, *dormísès*; 3, *dormís*; 4, *dormísèm*, *dormigésèm*; 5, *dormísèu*, *dormigésèu*; 6, *dormísèn*, *dormigésèn*. — Fut.: 1, *dormiré*, etc. — Cond.: 1, *dormiríe*; 2, *dormiríes*,

etcètera. — Perf.: 1, *vàe dormí*; 2, *dormigéres*; 3, *dormigé*; 4, *dormigérem*; 5, *dormigéreu*; 6, *dormigéren*. — Imp.: 2, *dorm*; 4, *dormiu*,

2. Flexió de Sòller

53. Inf.: *durmi*. — Part.: *durmit*. — Ind.: 1, *dorm*; 2, *dorms*; 3, *dorm*; 4, *durmim*; 5, *durmiu*; 6, *dormen*. — Subj.: 1, *dormi*; 2, *dormis*; 3, *dormi*; 4, *durmigem*; 5, *durmigéu*; 6, *dormin*. — Imp. ind.: 1, *durmié*, etc. — Imp. subj.: 1, *durmis*; 2, *durmisés*, etc. — Fut.: 1, *durmiré*; 2, *durmirás*, etc. — Cond.: 1, *durmirié*; 2, *durmiriés*; 3, *durmirié*, etc. — Perf.: 1, *vàe durmi*, etc.

Vocal de la radical ò + palat.

1. Flexió de Manacor

54. COLLIGERE. Inf.: *koyí*. — Part.: *kovít*. — Ind. 1, *kúi*; 2, *kúus*; 3, *kúu*; 4, *kovim*; 5, *koviu*; 6, *kúen*. — Subj.: 1, *kúvige*; 2, *kúviges*; 3, *kúvige*; 4, *kovigém*; 5, *kovigéu*; 6, *kúvigen*. — Imp. ind.: 1, *kovité*, etc. — Imp. subj.: 1, *kovís*; 2, *kovísés*; 3, *kovís*; 4, *kovísém*, *kovigésém*; 5, *kovíséu*, *kovigéséu*; 6, *kovísén*, *kovigésén*. — Fut.: 1, *koviré*; 2, *kovirás*, etc. — Cond.: 1, *kovirié*, etc. — Perf.: 1, *vàe koyí*, *vàe koví*; 2, *vas koví*, etc. — Perf. simple: 2, *kovigéres*; 4, *kovitérem*; 5, *kovitéu*; 6, *kovitéren*.

2. Flexió de Sòller

55. Inf.: *kuyí*. — Part.: *kuyít*. — Ind.: 1, *kúik*; 2, *kúis*; 3, *kúi*; 4, *kuyim*; 5, *kuyiu*; 6, *kúen*. — Subj.: 1, *kúigi*; 2, *kúigis*; 3, *kúigi*; 4, *kúigém*; 5, *kúigéu*; 6, *kúigin*. — Imp. ind.: 1, *kuyité*; 2, *kuytés*, etc. — Imp. subj.: a) 1, *kuyís*; 2, *kuyísés*; 3, *kuyís*; 4, *kuyísém*; 5, *kuyíséu*; 6, *kuyísén*. b) 1, *kúigés*; 2, *kúigésés*; 3, *kúigés*; 4, *kúigésém*; 5, *kúigéséu*; 6, *kúigésén*. — Fut.: 1, *kuiré*, etc. — Cond.: 1, *kuirié*, etc. — Perf.: *vàe kuyí*, etc.

Vocal de la radical u

1. Flexió de Manacor

56. *FUGIRE. Inf.: *fojí*. — Part.: *fúit*. — Ind.: 1, *fúe*, *fúc*; 2, *fúis*; 3, *fúe*, *fúc*; 4, *fojim*; 5, *fojiu*; 6, *fújen*. — Subj.: a) 1, *fúje*;

2, *fújes*; 3, *fúje*; 4, *fojigém*; 5, *fojigéu*; 6, *fújigen*; b) 1, *fújige*; 2, *fújiges*; 3, *fújige*, etc. — Imp. ind.: 1, *fojité*; 2, *fojites*, etc. — Imp. subj.: a) 1, *fojís*; 2, *fojísēs*, etc. b) 1, *fojigés*; 2, *fojigésēs*; 3, *fojigés*, etc. — Fut.: 1, *fojiré*; 2, *fojirás*, etc. — Cond.: 1, *fojirié*; 2, *fojiriēs*; 3, *fojirié*, etc. — Perf.: a) 1, *vaé fojí*; 2, *váres fojí*, etc. b) 4, *fojirēm*; 5, *fojiréu*; 6, *fojirēn*.

2. Flexió de Sòller

57. Inf.: *fují*. — Part.: *fúit*. — Ind.: 1, *fút*; 2, *fúis*; 3, *fúi*; 4, *fújim*; 5, *fúju*; 6, *fújen*. — Subj. pres.: 1, *fúji*; 2, *fújis*; 3, *fúji*; 4, *fújigém*; 5, *fújigéu*; 6, *fújin*. — Imp. ind.: 1, *fujíé*; 2, *fujíēs*; 3, *fujíé*, etc. — Imp. subj.: 1, *fújís*; 2, *fújisēs*; 3, *fújís*, etc. — Fut.: 1, *fujiré*, etc. — Cond.: 1, *fujirié*, etc. — Perf.: *vaé fují*, etc.

C. Verbs en -ēre

Vocal de la radical i

1. Flexió de Manacor

58. RIDERE. Inf.: *riure*. — Part.: *rigút*. — Ind.: 1, *rik*; 2, *riús*; 3, *riu*; 4, *riim*; 5, *riis*; 6, *riven*. — Subj.: 1, *rige*; 2, *rigēs*; 3, *rige*; 4, *rigém*; 5, *rigéu*; 6, *rigen*. — Imp. ind.: 1, *réye*; 2, *réyes*; 3, *réye*; 4, *riem*; 5, *réyeu*; 6, *riyen*. — Imp. subj.: 1, *rigés*; 2, *rigésēs*; 3, *rigés*; 4, *rigésēm*; 5, *rigésēu*; 6, *rigésēn*. — Fut.: 1, *riuré*; 4, *riurēm*, etcètera. — Cond.: 1, *riurié*; 2, *riuriēs*, etc. — Perf.: 1, *vaé riure*; 2, *rigéres*; 3, *rigé*; 4, *rigérem*; 5, *rigéreu*; 6, *rigéren*.

2. Flexió de Sòller

59. Inf.: *riure*. — Part.: *rigút*. — Ind.: 1, *rik*; 2, *riús*; 3, *riu*; 4, *riim*; 5, *riis*; 6, *riven*. — Subj.: 1, *rigi*; 2, *rigēs*; 3, *rige*; 4, *rigém*; 5, *rigéu*; 6, *rigin*. — Imp.: 1, *réye*; 2, *réyes*, etc. — Imp. subj.: 1, *rigés*; 2, *rigésēs*, etc. — Fut.: 1, *riuré*; 4, *riurēm*, etc. — Cond.: *riurié*, etc. — Perf.: 1, *vaé riure*, etc.

Vocal de la radical ē

1. Flexió de Manacor

60. Inf.: *vēure*. — Part.: *víst*. — Ind.: 1, *vété*; 2, *véus*; 3, *vēu*; 4, *vēim*; 5, *véis*; 6, *vēven*. — Subj.: a) 1, *vėje*; 2, *vėje*; 3, *vėje*; 4,

vejém; 5, *vejéu*; 6, *véjen*; b) 1, *vége*; 2, *véges*; 3, *vége*; 4, *vegém*; 5, *vegéu*; 6, *végen*, *vegígen*. — Imp. ind.: 1, *véye*; 2, *véyes*, etc. — Imp. subj.: 1, *vés*; 2, *vésés*; 3, *vés*, etc. — Fut.: a) 1, *vœuré*; 2, *vœurás*; 3, *vœurá*; 4, *vœurém*; 5, *vœuréu*; 6, *vœurán*. b) 1, *voré*; 2, *vorás*; 3, *vorá*; 4, *vorém*; 5, *voréu*; 6, *vorán*. — Cond.: a) 1, *vœuríe*; 2, *vœuríes*, etc. b) 1, *voríe*; 2, *voríes*, etc. — Perf.: 1, *vaé vœuré*; 2, *vas vœuré*; 3, *va vœuré*, *vejé*; 4, *vérém*; 5, *véréu*, *vejéreu*; 6, *véren*, *vejéren*.

2. Flexió de Sòller

61. Inf.: *vóure*, *vóre*. — Part.: *víst*. — Pres.: 1, *véé*; 2, *vóus*, *véús*; 3, *vóu*; 4, *véim*; 5, *véis*; 6, *vóven*. — Subj.: 1, *véji*; 2, *véjis*; 3, *véji*; 4, *vejém*; 5, *vejéu*; 6, *véjin*. — Imp. ind.: 1, *véye*; 2, *véyes*, etc. — Imp. subj.: 1, *vés*; 2, *vésés*, *vés*, etc. — Fut.: a) 1, *vœuré*; 2, *vœurás*, etc. b) 1, *voré*; 2, *vorás*; 3, *vorá*, etc. — Cond.: 1, *vœuríe*; 2, *vœuríes*, etc. — Perf.: 1, *vaé vóure*; *vaé vœuré*, etc.

Vocal de la radical ħ

1. Flexió de Manacor

62. Inf.: *təní*. — Part.: *təngút*. — Ind.: 1, *tənk*; 2, *təns*; 3, *té*; 4, *təním*; 5, *təntu*; 6, *tənen*. — Subj.: 1, *tənge*; 2, *təngés*; 3, *tənge*; 4, *təngém*; 5, *təngéu*; 6, *təngen*. — Imp. ind.: 1, *təníe*; 2, *təníes*, etcètera. — Imp. subj.: 1, *təngés*; 2, *təngésés*, etc. — Fut.: 1, *təndré*; 2, *təndrás*; 3, *təndrá*; 4, *təndrém*; 5, *təndréu*; 6, *təndrán*. — Cond.: 1, *təndríe*; 2, *təndríes*; 3, *təndríe*, etc. — Perf.: 1, *vaí təní*, etc.

2. Flexió de Sòller

63. Inf.: *təní*. — Part.: *təngút*. — Pres.: 1, *tənk*; 2, *təns*; 3, *té*; 4, *təním*; 5, *təntu*; 6, *tənen*. — Subj.: 1, *təngi*; 2, *təngis*; 3, *təngi*; 4, *təngém*; 5, *təngéu*; 6, *təngin*. — Imp. ind.: 1, *təníe*; 2, *təníes*; 3, *təníe*, etcètera. — Imp. subj.: 1, *təngés*; 2, *təngésés*; 3, *təngés*, etc. Fut.: 1, *təndré*; 2, *təndrás*; 3, *təndrá*; 4, *təndrém*; 5, *təndréu*; 6, *təndrán*. — Cond.: 1, *təndríe*; 2, *təndríes*, etc. — Perf.: 1, *vaé təní*, etc.

Vocal de la radical ɔ

1. Flexió de Manacor

64. *POTERE. Inf.: *poré*. — Part.: *pogút*. — Ind.: 1, *púk*; 2, *póts*; 3, *pót*; 4, *porém*; 5, *poréu*; 6, *póren*. — Subj.: 1, *púge*; 2,

púges; 3, *púge*; 4, *pogém*; 5, *pogéu*; 6, *púgen*. — Imp. ind.: 1, *poriè* 2, *poriès*, etc. — Imp. subj.: 1, *pogés*; 2, *pogésès*; 3, *pogés*, etc. — Fut.: 1, *poré*; 2, *porás*; 3, *porá*; 4, *porém*; 5, *poréu*; 6, *porán*. — Cond.: 1, *poriè*; 2, *poriès*, etc. — Perf.: 1, *vai poré*; 6, *van poré*, *pogéren*.

2. Flexió de Sòller

65. Inf.: *puré*. — Part.: *pugút*. — Ind.: 1, *púk*; 2, *pòts*; 3, *pót*; 4, *purém*; 5, *puréu*; 6, *pòren*. — Subj.: 1, *púge*; 2, *púges*; 3, *púge*; 4, *pugém*; 5, *pugéu*; 6, *púgen*. — Imp. ind.: 1, *puríè*, etc. — Imp. subj.: 1, *pugés*; 2, *pugésès*; 3, *pugés*, etc. — Fut.: a) 1, *puré*; 4, *purém*, etc. b) 1, *pudré*; 4, *pudrém*, etc. — Cond.: 1, *puríè*, *pudríè*, etcètera. — Perf.: 1, *vai puré*, etc.

1. Flexió de Manacor

66. VOLERE. Inf.: *volé*. — Part.: *volgút*. — Ind.: 1, *búi*; 2, *vòls*; 3, *vól*; 4, *volém*; 5, *voléu*; 6, *vòlen*. — Subj.: 1, *vúlge*; 2, *vúlges*; 3, *vúlge*; 4, *volgém*; 5, *volgéu*; 6, *vúlgen*. — Imp. ind.: 1, *volíè*, etc. — Imp. subj.: 1, *volgés*; 2, *volgésès*, etc. — Fut.: a) 1, *voldré*; 2, *voldrás*, etc. b) 1, *vólré*; 2, *voldrás*, etc. — Cond.: 1, *voldríè*; 2, *voldríès*, etc. — Perf.: 1, *vai volé*; 3, *va volé*, *volgé*; 4, *volgèrem*, *volgèreu*; 6, *volgèren*.

2. Flexió de Sòller

67. Inf.: *vulé*. — Part.: *vulgút*. — Ind.: 1, *vúi*; 2, *vòls*; 3, *vól*; 4, *vulém*; 5, *vuléu*; 6, *vòlen*. — Subj.: 1, *vúlge*, *vúlgi*; 2, *vulges*, *vulgis*; 3, *vulge*, *vúlgi*; 4, *vulgém*; 5, *vulgéu*; 6, *vúlgin*. — Imp. ind.: 1, *vulíè*, etc. — Imp. subj.: 1, *vulgés*, etc. — Fut.: 1, *vuldré*; 2, *vuldrás*; 3, *vuldrá*; 4, *vuldrém*; 5, *vuldréu*; 6, *vuldrán*. — Cond.: 1, *vuldríè*; 2, *vuldríès*; 3, *vuldríè*, etc. — Perf.: *vai vulé*, etc.

D. Verbs en -re

1. Flexió de Manacor

68. PERDERE. Inf.: *pérde*. — Part.: *pèrdút*. — Pres: 1, *pért*; 2, *pérs*; 3, *pért*; 4, *pèrdém*; 5, *pèrdéu*; 6, *pèrden*. — Subj.: 1, *pérde*; 2, *pérdes*; 3, *pérde*; 4, *pèrdém*; 5, *pèrdéu*; 6, *pèrden*. — Imp. ind.: 1, *pèrdíè*, etc. — Imp. subj.: 1, *pèrdés*; 2, *pèrdésès*, etc. — Fut.: a) 1, *pèrdré*; 4, *pèrdrém*, etc. b) 1, *pèrdé*; 2, *pèrdás*; 3, *pèrdá*; 4, *pèrdém*;

5, *perdeu*; 6, *perdan*. — Cond.: 1, *perdríe*; 2, *perdríes*, etc. — Perf.: 1, *vaé pèrde*; 2, *váres pèrde*, etc.

2. Flexió de Sòller

69. Inf.: *pède*. — Part.: *perdút*. — Ind.: 1, *pért*; 2, *pèrs*; 3, *pért*; 4, *perdèm*; 5, *perdeu*; 6, *pèrden*. — Subj.: 1, *pèrdi*; 2, *pèrdís*; 3, *pèrdi*; 4, *perdèm*; 5, *perdeu*; 6, *pèrdin*. — Imp. ind.: 1, *perdíe*, etc. — Imp. subj.: 1, *perdès*; 2, *perdèsses*, etc. — Fut.: 1, *perdré*; 2, *perdrás*, etc. — Cond.: 1, *perdríe*; 2, *perdríes*; etc. — Perf.: 1, *vaé pèrde*, etc.

E. Verbs especials

1. Flexió de Manacor

70. *ESSERE. Inf.: *esé*, *sé*. — Part.: *estát*. — Ind.: 1, *sóm*; 2, *èts*; 3, *és*; 4, *sóm*; 5, *sou*; 6, *són*. — Subj.: a) 1, *síge*; 2, *síges*; 3, *síge*; 4, *sigèm*; 5, *sigéu*; 6, *sigèn*. b) 1, *sigíge*; 2, *sigígés*; 3, *sigíge*; 4, *sigígèm*; 5, *sigígéu*; 6, *sigígen*. — Imp. ind.: 1, *ère*; 2, *ères*; 3, *ère*; 4, *èrem*; 5, *èreu*; 6, *èren*. — Imp. subj.: 1, *fòs*; 2, *fòses*; 3, *fòs*; 4, *fòsem*; 5, *fòseu*; 6, *fòsen*. — Fut.: a) 1, *siré*; 2, *sirás*; 3, *sirá*; 4, *serèm*; 5, *seréu*; 6, *sirán*. b) *seré*; 2, *serás*, etc. — Cond.: 1, *seríe*; 2, *seríes*, etc. — Perf.: 1, *vaé esé*; 2, *váres esé*, etc.

2. Flexió de Sòller

71. Inf.: *sé*. — (Part.: *estát*). — Ind.: 1, *sóm*; 2, *èts*; 3, *és*; 4, *sèm*; 5, *séu*; 6, *són*. — Subj.: 1, *sígi*; 2, *sígés*; 3, *síge*; 4, *sigèm*; 5, *sigéu*; 6, *sigèn*. — Imp. ind.: 1, *éro*; 2, *ères*; 3, *ère*; 4, *èrem*; 5, *èreu*; 6, *èren*. — Imp. subj.: 1, *fòs*; 2, *fòses*; 3, *fòs*; 4, *fòsem*; 5, *fòseu*; 6, *fòsen*. — Fut.: 1, *seré*; 2, *sérás*; 3, *será*; 4, *serèm*; 5, *seréu*; 6, *sérán*. — Cond.: 1, *seríe*; 2, *seríes*; 3, *seríe*; 4, *seríem*; 5, *seríeu*; 6, *seríen*. — Perf.: 1, *vaé sé*; 2, *váres sé*, etc.

1. Flexió de Manacor

72. ANAR. Inf.: *ená*. — Part.: *enát*. — Ind.: 1, *vái*, *váu*; 2, *vás*; 3, *va*; 4, *enám*; 5, *enáu*; 6, *van*. — Subj.: 1, *váje*; 2, *vájes*; 3, *váje*; 4, *eném*; 5, *enéu*; 6, *vájen*. — Imp. ind.: 1, *enávè*; 2, *enávès*, etcètera — Imp. subj.: 1, *enás*; 2, *enásès*; 3, *enás*, etc. — Fut.: 1, *eniré*; 2, *enirás*; 3, *enirá*; 4, *enirém*; 5, *eniréu*; 6, *enirán*. — Cond.: 1, *eniríe*; 2, *eniríes*, etc. — Perf.: 1, *vái ená*, *vái ená*, etc.

2. Flexió de Sòller

73. Inf.: *enà*. — Part.: *enát*. — Ind.: 1, *váē*, 2, *vás*; 3, *va*; 4, *enám*; 5, *enáu*; 6, *van*. — Subj.: 1, *váji*, 2, *vájis*; 3, *váji*; 4, *enēm*; 5, *enēu*; 6, *vájin*. — Imp. ind.: 1, *enávē*; 2, *enávēs*, etc. — Imp. subj.: 1, *enás*; 2, *enásēs*; 3, *enás*, etc. — Fut.: 1, *nirē*; 2, *nirás*; 3, *nirá*; 4, *nirēm*; 5, *nirēu*; 6, *nirán*. — Cond.: 1, *nirīē*; 2, *nirīēs*; 3, *nirīē*; 4, *nirīēm*; 5, *nirīēu*; 6, *nirīēn*. — Perf.: *váē enà*, etc.

1. Flexió de Manacor

74. FACERE. Inf.: *fē*. — Part.: *fēt*. — Ind.: 1, *fás*, *fáē*; 2, *fás*; 3, *fá*; 4, *fēim*; 5, *fēis*; 6, *fán*. — Pres.: 1, *fásē*; 2, *fásēs*; 3, *fásē*; 4, *fēsēm*; 5, *fēsēu*; 6, *fásēn*, *fásin*. — Imp. ind.: 1, *fēyē*; 2, *fēyēs*; 3, *fēyē*; 4, *fēyēm*; 5, *fēyēu*; 6, *fēyēn*. — Imp. subj.: 1, *fēs*; 2, *fēsēs*; 3, *fēs*; 4, *fēsēm*; 5, *fēsēu*; 6, *fēsēn*. — Fut.: 1, *ferē*; 2, *ferás*; 3, *ferá*; 4, *ferēm*; 5, *ferēu*; 6, *ferán*. — Cond.: 1, *ferīē*; 2, *ferīēs*, etc. — Perf.: 1, *vái fē*; 3, *vá fē*; 4, *várem fē*; 6, *fēren*.

2. Flexió de Sòller

75. Inf.: *fē*. — Part.: *fēt*. — Ind.: 1, *fás*; 2, *fás*; 3, *fá*; 4, *fēim*; 5, *fēis*; 6, *fán*. — Subj.: 1, *fási*; 2, *fásis*; 3, *fási*; 4, *fēsēm*; 5, *fēsēu*; 6, *fásēn*. — Imp. ind.: 1, *fēyē*; 2, *fēyēs*; 3, *fēyē*; 4, *fēyēm*; 5, *fēyēu*; 6, *fēyēn*. — Imp. subj.: 1, *fēs*; 2, *fēsēs*, etc. — Fut.: 1, *ferē*; 2, *ferás*; 3, *ferá*; 4, *ferēm*; 5, *ferēu*; 6, *ferán*. — Cond.: 1, *ferīē*; 2, *ferīēs*, etc. — Perf.: 1, *vái fē*, etc.

1. Flexió de Manacor

76. DICERE. Inf.: *dí*. — Part.: *dít*. — Ind.: 1, *dík*; 2, *díus*; 3, *díu*; 4, *dēim*; 5, *dēis*; 6, *díven*. — Subj.: 1, *díge*; 2, *dígēs*; 3, *díge*; 4, *dígēm*; 5, *dígēu*; 6, *dígen*. — Imp. ind.: 1, *dēyē*; 2, *dēyēs*; 3, *dēyē*; 4, *dēyēm*; 5, *dēyēu*; 6, *dēyēn*. — Imp. subj.: 1, *dígēs*; 2, *dígēsēs*; 3, *dígēs*; 4, *dígēsēm*; 5, *dígēsēu*; 6, *dígēsēn*. — Fut.: 1, *dirē*; 2, *dirás*, etc. — Cond.: 1, *dirīē*; 2, *dirīēs*; 3, *dirīē*, etc. — Perf.: 1, *vái dí*; 2, *váres dí*, *dígères*; 3, *vá dí*, *dígé*; 4, *dígèrem*; 5, *dígèrēu*; 6, *dígèren*.

2. Flexió de Sòller

77. Inf.: *dí*. — Part.: *dít*. — Ind.: 1, *dík*; 2, *díus*; 3, *díu*; 4, *dēim*; 5, *dēis*; 6, *díven*. — Subj.: 1, *díge*; 2, *dígēs*; 3, *díge*; 4,

digem; 5, *digèu*; 6, *digèn*. — Imp. ind.: 1, *dèye*; 2, *dèyes*; 3, *dèye*; 4, *dèyem*; 5, *dèyeu*; 6, *dèyen*. — Imp. subj.: 1, *digès*; 2, *digèses*, etc. — Fut.: 1, *dirè*; 2, *dirás*; 3, *dirá*; 4, *dirèm*; 5, *dirèu*; 6, *dirán*. — Cond.: 1, *diríe*; 2, *diríes*; 3, *diríe*, etc. — Perf.: *vaé dí*, *vá dí*, etc.

V. TRANSCRIPCIÓ DE TEXTOS

I

78.

Parlar de Manacor

(Rondalla)

*ed já de se lúne**Nòu rēperát mái ke se lúne fáune klápe negrénke?**Idó jó voz dirè lo ke va sé, segón kòntèn.**Va sè k úne veggáde un diántre de jái pesá per un tropsè de víne pò-dáde de frísk i sènsè cerméntá.**I ke fa el? eplége set sèrmènz, en fa gerbòns, los fèce, let se kerége en es kòl i kap e le vilè!**L ámo de se víne kei enáve e cerméntellè, el tròbe, i li va vení de nòu ecí metèc un jái en tánte somáde; però sez deřères ke tēngé de sospitetsé jens. — eríbe se víne i no tròbe sèrmèns ni gerbòns. ja ez ekél dimóni de jái ke le ma fète! diu tòt dúne.**I káp e le vilè e vèure sinkáre legeferie.**Legefá i li va dí: eskòltáu jermá, çì vos no m diríeu ke má cerméntáde se víne i sen a duíts er gerbòns?**i áre von me veniu? rēspòn ed jái tot rēmolést, deke esé jó káp gordédo de sez vòstreš kòzes!**Jó lo ke voz dik ke me perèc ke voz metèc voz i sòu fèt, sènsè esperá ke voz i fésen, va dí l ámo de se víne. I de tan be ke lez volèu gordá lez voz nedúis e ka vòstre!**çI voz e pòk e pòk ken vòldreū trettá de ládre? div ed já.**Jó lo ke voz dik, rēspòn s áltre, ke kei fèc de gerbòns ez de se mève víne.**I jó voz dik ke no vès.**I jó voz dik ke sí, meyám, çkéu vòldríeu jurá ke no ves róbát?**I deprese! div et jái. Si keu jur! Mál romēngés penját e se lúne en so fèc, sí er róbát!*

Enkàrē nou va vè dit, kòn zas! ròmēngé pēnját ē sē lúnē ēn sō fēc dē gērbōns.

I elá stá iēstērā dēu sap fin kwánt.

Bovēševí vóltrōs ēn sō jurá iēn sōdī : mal mē tók ecò! mal mē tók elò!

ES JAI DE SA LLUNA

¿No heu reparat mai que sa lluna fa una clapa negrenca?

Idò jo vos diré lo que va ésser, segons conten.

Va ésser que, una vegada, un diantre de jai passà per un trosset de vinya podada de fresc i sense xermentar.

I ¿què fa ell? Aplega ses serments, en fa garbons, les feixa, les se carrega en es coll, i ¡cap a sa vila!

L'amo de sa vinya, que hi anava a xermentar-la, el troba i li va venir de nou així mateix un jai amb tanta somada; però ses darreres que tengué de sospitar-se gens. Arriba a sa vinya, i ni hi troba serments ni garbons.

— ¡Ja és aquell dimoni de jai, que la m'ha feta! — diu tot d'una.

I cap a la vila a veure si encara l'agafaria. L'agafà i li va dir:

— Escoltau, germà : ¿i vós no em diríeu qui m'ha xermentada sa vinya i se n'ha duits es garbons?

— I ara aon me veniu? — respòn es jai, tot remolest. ¡Dec ésser jo cap gordador de ses vostres coses!

— Jo lo que vos dic, que me pareix que vos mateix vos hi sou fet, sense esperar que vos hi fessen! — va dir l'amo de sa vinya. I de tant bé que les voleu guardar, les vos ne duis a ca vostra!

— ¿I vos a poc a poc que em voldreu tractar de lladre? — diu es jai.

— Jo lo que vos dic, — respon s'altre — que aquest feix de garbons és de sa meua vinya.

— I jo vos dic que no ho és.

— I jo vos dic que sí. Veiam : ¿que ho voldríeu jurar que no ho és robat?

— I depressa! — diu es jai. — ¡Sí que ho jur! ¡Mal roman-gués penjat a sa lluna amb so feix, si és robat!

Encara no ho va haver dit, com zas! romangué penjat a sa lluna amb so feix de garbons.

I allà està i estarà Déu sap fins quan.

Bovetjeu-hi voltros amb so jurar i amb so dir : — ¡*Mal me toc això!* ¡*Mal me toc allò!*

(JORDI DES RECÓ, *Rundayes Mallorquines*, vol. V, p. 13-15.)

2

79.

Parlar de Son Servera

(Cantars)

*ē mi mēn prēn kēn lē rōkē
kiēstē en el kēm dezolēt,
ki sōl ivērn lē kōmbēt
i ēlē nō sē trēstōkē.*

*klēvəlīnē, klēvəlīnē,
mē vōl donē un klēvəlēt
kē kiā un jōvenēt
kē pēr tu plōrē i suspīrē?*

*bōnēs trēsēs tēnz mēriē
pēr enflokē un kēpēl;
tēn si er nōu kōn si er vēi
li fēi kōbrē gēlēntē.*

*sēmō dēs tēnz dēt segē
ē mīn dēyēn kērē mēlē;
i jō dēcō mēn bullēvē,
dēu ma vōlgūdē pēgē.*

*ēstrelētes, ēstrelētes
dēs kērē dēn vēnturōs;
tēmēi som estat diēōs,
gērīdē dē tōkervōs,
ēz bēcōz dē sēs fēldētes.*

A mi me'n pren com la roca
que està en el camp desolat,
que sol i vern la combat
i ella no se trastoca.

Clavellina, clavellina:
¿me vols donâ un clavellet,
que aquí hi ha un jovenet
que per tu plora i sospira?

Bones traces tens, Maria,
per enflocar un capell:
tant si és nou com si és vell,
li fas cobrar galania.

S'amor d'es temps d'es segar
a mi em deien que era mala;
i jo d'això me'n burlava:
Déu m'ha volguda pegar.

Estrelletes, estrelletes
d'es carrer d'en Venturós:
jamai som estat ditxós,
garrida, de tocar-vos
es baixos de ses faldetes.

3

80.

Parlar de Menorca

(Migjorn Gran)

Se dáme de se kove moráde

en ez beřánk del jendá, pèuez emún, e un řesingle, párt devál se teldáye de tóre petúe, i a se kove muráde; ez mólť grán, tenie se bókke ten-káde embúne muráde de gráns pèdres; de se kenkäre n kède móstre i ez nóm eřerát e se kove.

Per káze pèrél i kuřál pel seu řemát le prengé en kanóves, es kèbre kè pèsturáve ses kábres pez mál lóks i pe ses timbes dez beřánk del jendá.

Un dię stán, de vóre se bókke de se kove, vá vèure un ómbre stráue kè li eřibáve finze nes pèus. elsá le vísté, i va vèure, dréte dál unę pèue řónike, úne dáme mól pulide, vèstide kóm úne řeine. en kenóves se le va mirá i nò li va di řés.

Un áltre dię turná vèure se dáme pulide i vèstide kóm úne řeine, dréte dál se řókke, kóm un imáę demun se pèáue. en kenóves se le mirá, i kèlá le bókke.

Unę tersere vegáde se dáme li eřereęe, dréte demún se metéęe řókke, mes pulide i mez ben vèstide kè mái, ię pentináve se seve kèbeyere embúne pinte dör. en kenóves se le va mirá i nò tenęe pèráule per dí. Se dáme li digé: ja kè nom dius řés, jo t vúi fé úne pregunte, però ebáuz de řespóndrem miré m bé.

— diges kè t estímez mes, se dáme o se pinte?

— se pinte, digé en kenóves.

— jas, vadlekí. serás pòbre tóte le vide.

Se dáme tirá le pinte, deřepereęe i nò l an vísté mái mes.

SA DAMA DE SA COVA MORADA

En es barranc del Jendà, penyes amunt, a un recingle, part davall Sa Talaia de Torre petita, hi ha Sa Cova morada. És molt gran. Tenia sa boca tancada amb una murada de grans pedres; de ses que encara en queda mostra i es nom aferrat a sa cova.

Per casa per a ell, i pel seu ramat, la prengué en Canoves, es cabrer que pasturava ses cabres per es mals llocs i per ses timbes des barranc del Jendà.

Un dia, estant devora sa boca de sa cova, va veure una ombra estranya que li arribava fins en es peus. Alçà la vista i va veure, dreta dalt una penya rònica, una dama molt polida, vestida com una reina. En Canoves se la va mirar i no li va dir res.

Un altre dia tornà veure sa dama polida i vestida com una reina, dreta dalt sa roca, com una imatge damunt sa peanya. En Canoves se la mirà, i callà la boca.

Una tercera vegada sa dama li aparegué, dreta damunt sa mateixa roca, més polida i més ben vestida que mai, i es pentinava sa seva cabellera amb una pinta d'or. En Canoves se la va mirar i no tengué paraula per dir. Sa dama li digué: Ja que no em dius res jo et vui fer una pregunta, però abans de respondre mira'm bé.

— Digues: ¿què t'estimes més: sa dama o sa pinta?

— Sa pinta — digué en Canoves.

— Jas, ved-la aquí. Seràs pobre tota la vida.

Sa dama tirà la pinta, desaparagué, i no l'han vista mai més.

4

81

Parlar d'Eivissa

(Fragment d'un cobleig)

*er un diuménje lè tárde; sèmpre mené řekurdát
m en ní vèure l'emòr mève, sè ketán eĩ kunversát,
i lè vae trubá ke sèye e un lòk eřeserát,
e sè vòređe sēs kázēs, bándē fòre tot tenkát.
eķebát ke lè vae vèure i kunegē nuvedát:
kòm ez emòr mevemáde keđe kulò as trezmudát?
em va dí: ben pulit jóve, nò az deřidá enteresát,
ket fas sèbre ke munpáre, dareván musté privát,
ke nò pòts vení eķázē nìngún vèspre seņelát,
ni, kwálsēvøl bándē sigē, nò pòts vení ez meņ kustát.*

Era un diumenge a la tarda: sempre me n'he recordat.
Me n'aní veure l'amor meva, sa que tant he conversat,

i la vaig trobar que seia a un lloc arrecerat,
 a sa vora de ses cases, banda fora tot tancat.
 Acabat que la vaig veure hi conegué novetat :
 ¿Com és, amor meva amada, que de colò has trasmutat?
 Em va dir : — Ben polit jove, no has d'estar interessat,
 que et fas sebre que mon pare, d'ara avant, mos té privat
 que no pots venir a casa ningun vespre assenyalat,
 ni, qualsevol banda sigue, no pots venir a es meu costat.

5

82.

Parlar de Formentera

(Cançó popular)

*bõnẽ nit i perdunáu,
 keyô mež nõ turnerẽ;
 sigreviats de yô stáu
 ecituz ekunsulerẽ.
 men nirẽ pel món eván,
 tristẽ vidẽ purterẽ;
 i nõ us turnerẽ deván
 si s vòstru gúst eĩ de fẽ.
 em ferẽ vestĩ de pòbrẽ,
 den kázẽ n kázẽ nirẽ,
 per veyurẽ sinkuntrẽrẽ
 lemòr kẽ kĩ deçerẽ.
 kẽ per altri stá guerdáde
 ecõ mól temzá key sẽ.*

Bona nit i perdonau,
 que jo més no tornaré;
 si agraviats de jo estau
 així us aconsolaré.
 Me n'iré pel món avant,
 trista vida portaré,
 i no us tornaré davant
 si vostre gust he de fer.
 Em faré vestir de pobre;
 de casa en casa aniré
 per veure si encontraria
 l'amor que aquí deixaré.
 Que per altri està guardada,
 això molt temps ha que ho sé.